

Onsdagen den 15 juni

**1 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård
samt konsumentfrågor (sysselsättning)**

Statssekreterare Bettina Kashefi

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt
konsumentfrågor (sysselsättning) den 7 mars 2011**

**Information och samråd inför möte i Europeiska union-
ens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjuk-
vård samt konsumentfrågor (sysselsättning) den 17 juni
2011**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar nämndens ledamöter och Bettina Kashefi med
medarbetare från Arbetsmarknadsdepartementet välkomna
till dagens sammanträde och förklarar sammanträdet öppnat.

Vi har en diger dagordning. Jag föreslår att vi tar en sak i
sänder – det brukar vara en rätt bra strategi. Vi börjar med
punkt 3.

Såvitt jag förstår finns det inga A-punkter. Men det finns
en återrapport. Om statssekreteraren vill säga någonting om
den går det bra.

Anf. 2 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Om nämnden inte önskar någon återrapportering har jag
inget behov av det.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Då det inte finns några frågor med anledning av den åter-
rapport som är utsänd lägger vi den till handlingarna.

Vi går så över till punkt 3 om det så kallade mammale-
dighetsdirektivet. Det handlar väl om lite mer än mammale-
dighet.

Anf. 4 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Herr ordförande! Arbetsmarknadsministern informerade er senast om det så kallade mammaledighetsdirektivet inför Epscorådet i december förra året. Egentligen kan man säga att det inte har hänt så mycket sedan dess. Det rör sig om en revidering av ett direktiv om säkerhet för arbetstagare som är gravida, nyligen har fött barn eller ammar. Frågan har diskuterats i rådet sedan 2008.

I slutet av oktober 2010 behandlade Europaparlamentet direktivet för första gången. Parlamentet har föreslagit långtgående förändringar av kommissionens ursprungliga förslag. Bland annat föreslår man att mammaledigheten ska vara hela 20 veckor och att den ersättning som utgår ska motsvara full lön. Rådet har fortfarande inte enats om en gemensam ståndpunkt i förhållande till parlamentets ändringar. Diskussionerna i rådet visar att utrymmet för kompromisser med parlamentet verkar vara litet.

På Epscorådet den 6 december yttrade sig Sverige skriftligt tillsammans med många andra länder om att det är viktigt att man i den fortsatta behandlingen av detta direktiv beaktar att direktivet är ett minimidirektiv som ska garantera rättigheter på en grundläggande nivå och att många av parlamentets långtgående och detaljerade ändringsförslag därmed inte kan accepteras.

På Epscorådet på fredag kommer ordförandeskapet att lägga fram en lägesrapport. Flera av de medlemsstater som stod bakom yttrandet i december kommer sannolikt att kommentera förhandlingarna. I det sammanhanget föreslår jag att Sverige kortfattat för fram att vi fortfarande står bakom det skriftliga yttrande som vi gjorde på Epscorådet i december.

Anf. 5 WILLIAM PETZÄLL (SD):

Jag vill egentligen bara understryka att vi vidhåller vår avvikande mening i denna fråga mot bakgrund av att vi fortfarande anser att detta bör ligga på nationell nivå.

Givetvis hyser vi omtanke om gravida på arbetsmarknaden, men vi menar att detta är en angelägenhet för det enskilda medlemslandet.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Var anmälde ni denna avvikande mening?

Anf. 7 WILLIAM PETZÄLL (SD):

Det var under punkt 3. Enligt den information som jag har fått har vi tidigare haft avvikande mening när denna fråga varit uppe.

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Vi kontrollerar det, och om vi hittar den för vi in i protokollet att Sverigedemokraterna har följt upp sin tidigare avvikande mening. Annars är det svårt. Vi utgår från att det finns en avvikande mening någonstans i arkiven.

Nu säger kanslichefen att detta är en informationspunkt, och där kan man inte ha någon avvikande mening. Det löser vårt gemensamma problem.

Anf. 9 WILLIAM PETZÄLL (SD):

Det kan vara så att när detta ärende tidigare tagits upp har det inte varit en informationspunkt, och då fanns det en avvikande mening.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Ja, det kan vara så. Men vi kan alltså inte ta upp en avvikande mening under en informationspunkt.

Anf. 11 WILLIAM PETZÄLL (SD):

Det är jag införstådd med.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Då är vi överens.

Vi tackar för informationen under punkt 3.

Vi går över till punkt 8. Det är en något komplicerad disposition av materialet under punkt 8. Jag föreslår därför att vi först tar 8 a, därefter 8 a i, 8 a ii och så vidare. Sedan sammanfattar jag efter varje punkt.

Anf. 13 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Herr ordförande! Jag ska göra mitt bästa för att vara pedagogisk. Det är en ganska krånglig dagordning. Under dagordningspunkt 8 kommer vi på rådmötet på fredag att diskutera och behandla frågor som handlar om genomförandet av Europa 2020-strategin. Jag ska efter bästa förmåga förtydliga detta.

Dagordningspunkt 8 består av två delar, 8 a och 8 b. Punkt 8 a, som jag börjar med att redogöra för, handlar om

bidrag till Europeiska rådets möte den 23–24 juni. När vi är klara med 8 a, som består av tre delar, övergår jag till 8 b, som handlar om ett yttrande från sysselsättningskommittén om flaggskeppet En agenda för ny kompetens och arbetstillfällena.

När det gäller 8 a, Bidrag till Europeiska rådet, kommer man att ha en diskussion om genomförande av EU 2020-strategin. Som grund för den diskussionen ligger tre olika dokument – i, ii och iii.

Jag börjar med att redogöra för dessa tre underlag och beslutspunkterna. Sedan säger jag någonting om diskussionen som också kommer att föras på Epscorådet.

Jag börjar med punkt 8 a i. Där förväntas en politisk överenskommelse nås om de sysselsättningspolitiska delarna i kommissionens förslag till landspecifika rekommendationer.

Under punkt 8 a ii förväntas ett yttrande från två kommittéer om granskning av 2011 års nationella reformprogram att godkännas.

Under punkt 8 a iii förväntas rådet godkänna ett verktyg för bedömning av sysselsättningssituationen. Detta verktyg brukar också benämnas performance monitor.

Man förväntas nå en överenskommelse om landspecifika rekommendationer på sysselsättningsområdet. Bakgrunden till dessa rekommendationer är att medlemsstaterna på basis av sysselsättningsriktlinjerna rapporterar om sitt genomförande i sina nationella reformprogram.

EU-kommissionen presenterade en grundlig analys av reformprogrammen den 7 juni i förslag till rekommendationer till enskilda medlemsländer. Kommissionen föreslog en rekommendation till Sverige på sysselsättningsområdet. Man rekommenderade Sverige att övervaka och förbättra deltagandet på arbetsmarknaden bland unga och andra svaga grupper.

I sysselsättningskommitténs behandling av de föreslagna rekommendationerna har rekommendationen till Sverige inte ändrats.

Regeringen anser att rekommendationen till Sverige ligger väl i linje med regeringens politik och insatser. Deltagandet på arbetsmarknaden, särskilt sysselsättningsgraden för unga och andra grupper med svag förankring på arbetsmarknaden, behöver förbättras, inte minst vad gäller utrikes födda.

Regeringen övervakar kontinuerligt arbetsmarknadssituationen bland dessa grupper. Regeringen ser, liksom tidigare regeringar har gjort, positivt på att rekommendationer riktas till enskilda medlemsstater. Dessa utgör ett viktigt instrument inom ramen för den öppna samordningsmetoden eftersom det stimulerar medlemsländerna att vidta åtgärder för att skapa mer inkluderande arbetsmarknader.

Med detta sagt föreslår jag att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom den politiska överenskommelsen om sysselsättningsdelarna i rekommendationerna för genomförandet av EU 2020-strategin.

Därmed är jag färdig med punkt 8 a i.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Det har varit förhandlingar in i det sista under det senaste dygnet. Det finns ett förslag till svensk ståndpunkt på s. 2 i den kompletterande information som har skickats ut. Det första är mindre kontroversiellt politiskt. Men på de sista två raderna säger regeringen: Vad gäller rekommendationen till Sverige på sysselsättningsområdet anser regeringen att den ligger väl i linje med regeringens politik och insatser.

Det är helt okej för regeringen att tycka det, men det är inte säkert att en majoritet i nämnden nödvändigtvis har den uppfattningen eftersom oppositionen är något större än regeringsalternativet.

Mitt förslag är att vi kanske ska stryka dessa två rader. Hur ser statssekreteraren på det?

Anf. 15 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Jo, det skulle vara möjligt om nämnden tycker att det är en lämplig åtgärd.

Anf. 16 MARIE GRANLUND (S):

Det är väl högst rimligt eftersom vi i EU-nämnden brukar ha principen att vi inte talar om inrikespolitik utan att vi försöker ägna oss åt de frågor som vi har att fatta beslut om. Det är därför en högst personlig värdering att man jobbar i enlighet med denna rekommendation. Jag tror att en stor del av nämndens ledamöter inte tycker att regeringen gör det.

Det är möjligt att jag inte är på rätt punkt, men det kan också vara så att jag är det. Vi har tidigare ställt oss positiva till, eller snarare inte haft några invändningar mot, att kommissionen utfärdar rekommendationer till länderna.

Däremot vill vi se det här. Då är min fråga till statssekreteraren om det är så man ska se detta – att man kan göra det. Det är en sak att man kan använda scoreboard eller vad man nu kan göra. Men vi vill se detta ungefär som OECD:s rekommendationer, att varje enskilt land sedan kan göra vad man vill. Man kan ta något, kasta det i papperskorgen eller whatever.

Vad är det vi egentligen godkänner? Vad är det ministern eller statssekreteraren kommer att ta upp på rådmötet? Vad är det vi fattar beslut om här? Är det bara mekanismen om att man utvärderar, eller säger vi att de punkter som kommissionen tar upp är rimliga? Eller vad är det vi gör för någonting?

Anf. 17 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

På just den första punkten ställer vi oss bakom att rådet ställer sig bakom de rekommendationer som kommissionen har gett till alla medlemsländer inklusive Sverige. Det faktum att man ger rekommendationer, det är det vi ställer oss bakom.

Anf. 18 MARIE GRANLUND (S):

Det handlar alltså om att man ger rekommendationer och inte om innehållet i dem? För oss är detta en viktig distinktion. Man kan ge rekommendationer, ja. Men säger vi att kommissionen ger rätt rekommendationer? Då kommer ni att få problem nästa gång det är Ekofin, eftersom kommissionen bland annat går ut och kritiserar ytterligare jobbskatteavdrag, till exempel.

Anf. 19 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Det är inte så att regeringen ställer sig bakom varje enskild rekommendation i detalj, utan vi ställer oss bakom rekommendationer som kommissionen ger till länderna.

Sedan tror jag inte att det är förenligt med EU-samarbetet att slänga rekommendationerna i papperskorgen. Däremot har man det verktyg, som jag kommer till sedan, för att rejta hur man lever upp till rekommendationerna. Om man inte har något intresse av att försöka göra det kanske det inte är så mycket värt. Men man ställer sig bakom rekommendationerna.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Jag tycker att detta är en viktig punkt. Det är ju inte helt glasklart. Kan man inte säga så här: Vi har OECD, IMF och så vidare, som Marie Granlund säger. Det finns också andra som har synpunkter på Sverige. Ibland tycker vi att det är bra, ibland tycker vi att det är dåligt och ibland tycker vi att det är värdefullt.

Då får man säga ungefär så här – jag testar detta på statssekreteraren: Sverige mottar rekommendationen, i detta fall från EU-kommissionen, och alla andra länder gör det också. Det tar man del av. Man kastar dem inte i papperskorgen. Med viss respekt läser man dem. Sedan understryker man att de beslut som rekommendationerna avser är nationella beslut. De fattas av regering och riksdag i Sverige. Därefter lägger vi detta till handlingarna.

Ungefär så skulle jag, efter att ha grunnat på detta ett dygn, uppfatta min egen tolkning av situationen.

Anf. 21 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Jag tycker att det var en utomordentligt klok tolkning. Sedan kan man tillägga att det inte är bindande, utan någonting som hanteras inom ramen för den öppna samordningsmetoden.

Anf. 22 MARIE GRANLUND (S):

Då kan jag bara konstatera att om inte saker läggs i papperskorgen blir det inga fler jobbskatteavdrag. Det tycker vi är bra.

Anf. 23 EVA-LENA JANSSON (S):

Jag måste ställa frågor utifrån den rapport som vi visserligen har lämnat. Det står att Sverige valde att lägga ned sin röst gällande rådsslutsatser om politisk vägledning för sysselsättningspolitik eftersom den saknade skrivningar om vikten av att motverka så kallad social dumpning och tillräckliga skrivningar gällande arbetsmarknadsparternas autonomi inklusive respekt för ingångna avtal.

Det var rekommendationer om sysselsättningspolitiken från Epsco. De skiljer sig nu från den andra sysselsättningsstrategin. Dessutom pekar man i en rapport om sysselsättningen på otrygga anställningsvillkor för unga. Är det också en del av sysselsättningsstrategin som regeringen ställer sig bakom, att förändra otrygga anställningsvillkor?

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Vi kommer till ungdomssysselsättningen senare.

Anf. 25 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Jag är ledsen, men det där gäller återrapporteringen. Om det är nämndens önskemål att vi backar tillbaka till den punkten gör jag gärna det.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Nej, det vill inte jag. Vi har klarat av återrapporten.

Med den diskussion vi haft här med Marie Granlund, mig och statssekreteraren finner jag att det finns stöd för regeringens position under 8 a i.

Anf. 27 MARIE GRANLUND (S):

Om det är formulerat så som ordföranden formulerar det finns det stöd, men inte så som det är skrivet här och så som statssekreteraren tidigare förde fram. Om ordförandens konklusion är det som är medskicket då finns det stöd för det.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Som jag uppfattar det har statssekreteraren accepterat min tolkning av beslutssituationen. Därmed har vi majoritet i nämnden för den uppfattningen.

Anf. 29 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Jag har uppfattat det så – bara så att vi inte missförstår varandra – att förslaget till den svenska ståndpunkten som nämnden ställer sig bakom är det som står i det som är utskickat exklusive den del som har att göra med nationell politik, för det hanterar vi inte här. Har jag uppfattat det korrekt, så ja.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Därtill gjorde jag en sammanfattning av hur man ska uppfatta de här rekommendationerna. Det ingår i sammanfattningen.

Anf. 31 MARIE GRANLUND (S):

Om det är så, ja. Sedan får vi självfallet vid nästa återrapport bedöma om det är uppfyllt på detta sätt. Nu råkar det inte vara så otäcka saker i skrivelsen eller rekommendationerna från kommissionen. Men det är mer principiellt – vad

som är nationell politik och vad som inte är det. Det är mycket som egentligen ligger i linje med vad vi tycker; man gör för lite åt ungdomsarbetslöshet och så vidare. Men vi tycker återigen att detta är nationell politik.

2010/11:39
15 juni

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens position under punkt 8 a i.

Vi går till punkt 8 a ii, Granskning av 2011 års nationella reformprogram.

Anf. 33 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Under punkt 8 a ii ska rådet godkänna ett yttrande om granskning av 2011 års nationella reformprogram. Varje år ska rådet granska medlemsstaternas reformprogram i ljuset av sysselsättningsriktlinjerna. I maj genomfördes en granskning av sysselsättningsdelarna i medlemsstaternas reformprogram. Även sysselsättningskommittén samt kommittén för social trygghet, KST, granskade detta.

Resultatet av granskningen har summerats i ett yttrande. I sysselsättningskommittén framhåller regeringen ständigt vikten av respekten för arbetsmarknadens parter. Det var därför positivt och kanske inte så förvånande att yttrandet redan från början innehöll skrivningar om hänsyn till särdrag i de nationella arbetsmarknaderna och sociala trygghetssystem liksom hänsyn till praxis vad gäller social dialog.

På svenskt initiativ framgår nu också tydligt budskap om att hänsyn ska tas till parternas autonomi. Jag föreslår att Sverige kan godkänna detta yttrande.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns majoritet för regeringens position under punkt 8 a ii.

Vi går vidare till punkt 8 a iii. Det gäller verktygsfrågan.

Anf. 35 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Under den sista punkten, 8 a iii, förväntas rådet godkänna ett verktyg för bedömning av sysselsättningssituationen i EU och medlemsstaterna. I höstas uppmanade Epscorådet sysselsättningskommittén att ta fram ett verktyg för bedömning av sysselsättningssituationen. Syftet är att snabbt identifiera de viktiga utmaningarna och goda utfallen för EU i varje medlemsstat.

På svenskt initiativ framgår det nu tydligt att verktyget respekterar de nationella parlamentens roll, arbetsmarknadens parter och skillnader i de nationella lönebildningssystemen.

Regeringen välkomnar att verktyget presenteras för rådet, och det ska ses som ett analytiskt verktyg till stöd för genomförande av sysselsättningsstrategin. Därmed kan det stödja medlemsländerna i deras arbete med att nå EU 2020-strategins målsättningar.

Med detta sagt föreslår jag att rådsmötet ställer sig bakom verktyget.

Anf. 36 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Mot bakgrund av detta skulle jag vilja ställa en fråga som är kopplad till EU 2020 och de mål som finns för fattigdomsbekämpning.

Finns detta tydliggjort, och i så fall på vilket sätt, när man ska arbeta med verktyg? Det kan nog vara ganska viktigt utifrån om man ska uppnå målet.

Anf. 37 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Jag överlåter svaret till min medarbetare.

Anf. 38 Departementssekreterare THOMAS GÖRANSSON:

Vad gäller frågan om den sociala delen och det verktyg som man nu har, som är i en pilotfas och det första som läggs fram för rådet, ligger fokus på sysselsättningsmålet och sysselsättningsdelarna. Det framgår att man framöver också kan komma att inkludera sociala delar. Det är ett kort svar på frågan.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Det är väl de tabeller som vi har fått utdelade som gäller, Carina Adolfsson Elgestam. Om det sedan kan utvecklas får vi se framöver. Vi får se vad regeringen gör.

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 8 a iii.

Vi går vidare till punkt 8 b.

Anf. 40 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Herr ordförande! Jag har i mina talepunkter, som jag sade inledningsvis, att jag tänkte gå in på den lite mer öppna dis-

kussion som rådet kommer att ha vid sidan om beslutspunkterna. Är detta möjligt?

2010/11:39
15 juni

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:
Javisst!

Anf. 42 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Jag går då till diskussionspunkten under dagordningspunkt 8 a. Det ungerska ordförandeskapet kommer att lägga upp diskussionen kring ett par frågor som handlar om hur reformprogrammen svarar mot utmaningar på sysselsättningsområdet och de sociala områdena och om rekommendationerna på sysselsättningsområdet är ändamålsenliga.

Mot bakgrund av dessa frågor vill jag lyfta fram ett par saker. Sverige bör först och främst välkomna att kommissionen presenterar förslag till rekommendationer till samtliga medlemsstater eftersom de utgör en viktig del av genomförandet av EU 2020-strategin.

Vidare är rekommendationerna på sysselsättningsområdet ett viktigt instrument för att uppmuntra medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder för ökad sysselsättning. Det är viktigt att medlemsstaterna nu tar sitt ansvar. Kommissionens och sysselsättningskommitténs granskning visar att även om många utmaningar kvarstår ligger medlemsstaternas åtgärder i linje med målsättningarna inom EU 2020-strategin.

Ett ökat deltagande på arbetsmarknaden är fortsatt den stora utmaningen för samtliga medlemsstater. Därför tycker jag att det är viktigt att understryka behovet av åtgärder för att öka deltagande bland grupper som har svag förankring, såsom unga, äldre och utrikes födda.

Jag kommer i sammanhanget också att betona att granskningen visar att fortsatta åtgärder krävs för att underlätta för kvinnor att delta i arbetslivet. Hur vi lyckas på dessa områden kommer att vara avgörande för unionens strävan att höja sysselsättningsgraden till 75 procent för kvinnor och män. Om EU också lyckas skapa fler och bättre jobb kommer det att bidra till ökad social delaktighet och därmed minskad fattigdom.

Som ni vid det här laget vet är det regeringens ståndpunkt och utgångspunkt i alla diskussioner i EU gällande arbetsmarknad och sysselsättning att värna den svenska modellen. Jag kommer fortsatt att betona vikten av att genomförandet

av EU 2020 sker med respekt för nationell praxis och när det gäller parternas roll för nationella system för lönebildning.

Anf. 43 EVA-LENA JANSSON (S):

Betyder det att det bara är EU som har målet 75 procents sysselsättning? I Sverige har vi väl målet full sysselsättning?

Anf. 44 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

I vårpropositionen var regeringen tydlig med att vi inom ramen för EU 2020 har en målsättning väl över 80 procent.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Vi har efter diskussion kommit fram till att detta kanske inte är en beslutspunkt utan mer en fråga om upplägg inför de fortsatta förhandlingarna. Jag sammanfattar det därför som att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna under 8 a.

Då går vi till 8 b.

Anf. 46 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Det gäller EMCO:s yttrande om agenda för ny kompetens och arbetstillfällen. Under denna punkt väntas rådet godkänna ett yttrande från sysselsättningskommittén om kommissionens flaggskeppsinitiativ En agenda för ny kompetens och arbetstillfällen. Som ni kanske kommer ihåg presenterade kommissionen i höstas flaggskeppsinitiativet som sitt bidrag till EU:s sysselsättningsmål.

Arbetsmarknadsministern var i EU-nämnden den 3 december i fjol inför att kommissionen presenterade flaggskeppet på rådsmötet den 6 december. Jag var själv i arbetsmarknadsutskottet den 2 december och överlade om flaggskeppet. Överläggningen visade att det fanns ett brett stöd för de presenterade ståndpunkterna och meddelandet, och därutöver gjorde utskottet även ett par kloka tillägg till dem.

I behandlingen av kommitténs yttrande har vi haft med oss ståndpunkterna från överläggningen, och regeringen har fått bra gehör för sina ståndpunkter i behandlingen. På svenskt initiativ lyfter yttrandet fram vikten av jämställda arbetsmarknader, budskap om minskat utanförskap samt vikten av att unga klarar skolan. I fråga om arbetsvillkor har också en skrivning lagts till om att detta möjliggör för fler att vara kvar på arbetsmarknaden.

Det viktigaste av allt är kanske att yttrandet på svenskt initiativ innehåller ett stycke om att medlemsstaterna har huvudansvaret för att nå agendans målsättningar. Det innehåller också budskap om att nationella utgångslägen och praxis ska respekteras, särskilt vad gäller parternas ansvar. Jag föreslår att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom godkännande av detta yttrande.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under 8 b.

Behöver vi ta punkt 9 om ungdomssysselsättning som a och b, eller ska vi ta det i ett sammanhang?

Anf. 48 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Vi kan ta det i ett sammanhang.

Detta handlar om antagande av rådsslutsatser om främjande av sysselsättning för ungdomar i syfte att uppnå målen för EU 2020-strategin samt information om den strukturerade dialogen med unga om sysselsättning.

Inför Epsco har det ungerska ordförandeskapet valt att lägga fram rådsslutsatser om främjande av sysselsättning för ungdomar. Utkastet till rådsslutsatser lyfter bland annat fram att många unga i Europa möter svårigheter på vägen mot en varaktig etablering på arbetsmarknaden och att effekten av den ekonomiska krisen riskerar att drabba vissa ungdomar särskilt hårt.

Utkastet lyfter också fram vikten av att utbildningssystemet fungerar på ett tillfredsställande sätt så att de unga som kommer ut på arbetsmarknaden har en kompetens som motsvarar arbetsmarknadens behov. Medlemsstaterna bjuds bland annat in till att vidta nödvändiga reformer för att förbättra kvaliteten i utbildningssystemen och till att stärka samarbetet med arbetsmarknadens parter och andra relevanta aktörer i syfte att förbättra ungdomarnas arbetsmarknadssituation.

Jag var i arbetsmarknadsutskottet den 3 maj och hade överläggning om utkastet till rådsslutsatser. En revidering av de svenska ståndpunkterna gjordes där, och regeringen fick sedan stöd för de presenterade ståndpunkterna. I den fortsatta beredningen av utkastet har vi haft med oss ståndpunkterna från den överläggningen, och regeringen välkomnar att det

ungerska ordförandeskapet har valt att lägga fram rådsslutsatser om främjandet av sysselsättning för unga.

Ett lyckat arbetsmarknadsinträde för unga är naturligtvis av största vikt för att de ska kunna varaktigt etablera sig på arbetsmarknaden, och ungdomar som inte har uppnått kunskapsmålen i grundskolan eller gymnasieskolan löper särskilt stor risk att hamna i utanförskap. Regeringen anser att det är särskilt bra att utkastet till rådsslutsatser påpekar att parternas roll på arbetsmarknaden ska respekteras.

Regeringen anser också att det är positivt att utkastet lyfter fram vikten av en lyckad övergång från skola till arbetsliv, behovet av färdigheter som överensstämmer med arbetsmarknadens behov samt betydelsen av drivkrafter och ett gott skydd i trygghetssystemen. Regeringen föreslår därför att Sverige ställer sig bakom antagandet av rådsslutsatserna.

I anslutning till behandlingen av dessa kommer ordförandeskapet att informera om den strukturerade dialogen, som är en del av ungdomsstrategin som löper fram till 2018; detta är dagordningspunkt 9 b. Inför det danska ordförandeskapet kommer dialogen att fokusera på innovation och kreativitet. Det är Utbildningsdepartementet som har hand om detta.

Anf. 49 ORDFÖRANDE:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under 9 a.

Vi tackar för informationen under 9 b.

Har statssekreteraren någonting att säga under Övriga frågor? Nej. Finns det någon som har några frågor på statssekreterarens område under Övriga frågor? Nej.

Vi tackar statssekreteraren med medarbetare för i dag.

2 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialförsäkring)

Statssekreterare Anna Pettersson Westerberg

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialförsäkring) den 7 mars 2011

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialförsäkring) den 17 juni 2011

2010/11:39

15 juni

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Anna Pettersson Westerberg med medarbetare välkomna som stand-in för Ulf Kristersson.

Finns det några A-punkter? Nej. Det finns en återrapport. Vill statssekreteraren säga någonting om den?

Anf. 51 Statssekreterare ANNA PETTERSSON WESTERBERG:

Herr ordförande! Ministern beklagar att han inte kan vara i nämnden i dag. Det blir min uppgift att redogöra för rådet i hans ställe. Jag är också den som kommer att åka ned till mötet på fredag.

Jag har fyra punkter att ta upp i dag. Det gäller först en återrapportering från Epscorådet den 7 mars, sedan en redogörelse för dagordningspunkt 6 på Epscoagendan angående ändringar i förordning 883. Vidare har jag två informationspunkter, dels ytterligare en fråga vi tror kommer att komma upp i 883-frågan, dels en informationspunkt angående lunchmötet.

Jag börjar med återrapporten från Epscorådet den 7 mars. Ulf Kristersson deltog vid mötet där det var en riktlinjedebatt om uppföljningen av grönboken om pensioner. Kommissionen sammanfattade kort resultaten av konsultationen kring denna grönbok och meddelade att det kommer att komma en vitbok om pensioner i höst. Det var flera medlemsstater som liksom Sverige vidhöll att pensioner tillhör den nationella kompetensen och att ett fortsatt arbete bör ske inom ramen för den öppna samordningsmetoden.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går över till punkt 6, som statssekreteraren nämnde.
Det handlar om samordning av de sociala trygghetssystemen.

Anf. 53 Statssekreterare ANNA PETTERSSON WESTERBERG:

Det är alltså dagordningspunkt 6 på Epscorådet, som rör förändringar i de förordningar som samordnar våra sociala trygghetssystem, 883/2004. I torsdags var jag i socialförsäkringsutskottet för överläggningar om beslut avseende denna punkt. Tanken var att Epscorådet skulle besluta om en allmän inriktning för att sedan kunna påbörja förhandlingar i denna fråga.

Nu har det ungerska ordförandeskapet beslutat att man inte ska gå fram med ett beslut utan bara gå fram med en lägesrapport. Man har alltså avbrutit förhandlingarna, och skälet till det var helt enkelt att ordförandeskapet bedömde att ändringarna inte var tillräckligt förankrade hos medlemsstaterna.

Min tanke är att jag redogör för vår ståndpunkt även om det bara är en lägesrapport vi kommer att få vid mötet.

I vintras redogjorde vi i socialförsäkringsutskottet för förändringarna i 883. Nu har det skett en massa förhandlingar, och jag tänkte redogöra för resultatet av dessa förhandlingar. Det är tre punkter, och jag tänkte gå igenom alla tre på en gång och även ta de svenska ståndpunkterna kring dem om det är okej.

Det första rör regler gällande arbete i två länder. Att åstadkomma förändringar här har varit en viktig fråga för svensk del. Man har också nått en överenskommelse i arbetsgruppen. Förslaget kommer att underlätta för personer som bor i Sverige men arbetar i både Sverige och Danmark. Med de nya regler som kommer att komma med ändringarna kommer försäkringen inte längre att automatiskt övergå till Sverige om det inte är så att en väsentlig del av arbetet utförs i Sverige. Med väsentlig del avser man 25 procent av arbetet.

Den andra förändringen i dessa system rör förändringar av export av arbetslöshetsförmåner för vissa egenföretagare. Det är alltså en liten grupp vi talar om. Förslaget avser egenföretagare som bor i ett land men bedriver verksamhet i ett annat land. Om det är så att bosättningslandet saknar försäkring ska det tidigare arbetslandet ansvara för utbetalning av arbetslöshetsförsäkringen. Det finns inga begränsningar i hur

länge arbetslöshetsförsäkringen ska kunna utbetalas, och förslaget berör inte bara arbetslöshetsförsäkringen utan kan exporteras till andra förmåner inom ramen för 883.

Det tredje förslaget till ändringar i 883 rör luftfartspersonal och stationeringsort. Ändringsförslaget innebär att luftfartspersonal ska tillhöra försäkringen i stationeringslandet i stället för att tvingas ägna sig åt att försöka fastställa om en väsentlig del av arbetet utförs i bosättningslandet. Det kan vara komplicerat när man är ute och flyger att fastställa exakt var man har sin bosättning.

Exempelvis har det funnits problem för personal anställd på Ryanair som har varit försäkrade i Irland trots att de har jobbat i Nyköping. Med detta förslag kommer de att ha Sverige som stationeringsland och också vara försäkrade i Sverige. Detta är helt i överensstämmelse med de önskemål som exempelvis Svenskt Näringsliv och Svensk Pilotförening har framfört om förändringar.

Om jag ska komma in på regeringens ståndpunkt kring de tre ändringsförslagen kan jag säga att vi överlag tycker att förtydligandena och förenklingarna i 883 är bra. Till exempel har vi haft en del gränsdragningsproblem mellan Danmark och Sverige, och det är välkommet att vi får en lösning. Vi tycker också att förslaget om att förenkla det administrativa förfarandet kring luftfartspersonal är bra och bidrar till ett förtydligande.

Vi tycker däremot att förslaget om export av arbetslöshetsersättning för vissa egenföretagare går utöver syftet med själva förordningen. Förordning 883 syftar till att samordna medlemsstaternas trygghetssystem. Vidare anser vi att förslaget avviker från den generella principen i förordningen om att arbetslöshetsförmåner normalt inte ska kunna exporteras. Kanske det mest intressanta är att det saknas en närmare analys av konsekvensen av förslaget. Det är helt enkelt inte tillräckligt berett.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Vi samlar väl på oss den information vi har fått för framtida beslutstillfällen.

Vi tackar för informationen under punkt 6.

Finns det några Övriga frågor som statssekreteraren vill ta upp?

Anf. 55 Statssekreterare ANNA PETTERSSON WESTERBERG:

Jag har två Övriga frågor. Det är en övrig punkt som vi tror kommer att komma upp på Epscorådet för en eventuell diskussion. Det råkar röra reglerna för 883. Det är en tillfällighet, men vi vill ändå ta upp det med EU-nämnden.

Frågan handlar om relationen mellan förordning 883 och direktivet om fri rörlighet 2004/38, det så kallade bosättningsdirektivet. Här får man backa lite grann för att få grepp om komplexiteten i frågan, för den är lite lurig. Hela idén med förordning 883 är att ha en effektiv samordning av socialförsäkringsförmåner så att människor kan uppmuntras till fri rörlighet mellan länder. Samtidigt innebär förordningen en försäkran om att varje land i EU kan behålla sitt specifika socialförsäkringssystem. Man kan se förordningen som ett bra alternativ till att tvingas harmonisera socialförsäkringssystemen i EU.

Det visar sig att det finns vissa frågetecken om hur bra samordningen fungerar i de fall där länder har bosättningsbaserade förmåner inom ramen för sina socialförsäkringssystem. Det gäller framför allt de nordiska välfärdsmodellerna och systemen.

Den aktuella frågan handlar konkret om att kommissionen tolkar bosättningsdirektivet och förordningen, och man vill domstolsvägen pröva om det räcker med att flytta till ett land och bli berättigad till bostadsbaserade förmåner för att kunna uppfylla det krav som finns i 883 om en ordnad försörjning för att ha rätt att flytta till ett land. Det här är väldigt komplext, som ni hör.

Vår ståndpunkt är att inte pröva frågan via domstol, som kommissionen vill. Vi kommer att försöka ta upp på mötet att vi vill ta tillbaka frågan till Epscorådet och till de politiska besluten, eftersom vi vill utreda vidare om regelverken är rätt utformade och hur de fungerar i förhållande till varandra.

Det ger oss på nationell nivå, regering och riksdag i Sverige, möjlighet att vara en del i processen och analysera de här två systemen i förhållande till varandra. Kör vi det domstolsvägen kommer det att vara en helt annan bana på den här frågan.

Jag tycker att frågan är viktig också av principiella skäl. Det ger oss möjlighet att slå vakt om principen att medlems-

staterna själva ska ha möjlighet att utforma sina socialförsäkringssystem. Vi vill inte ha en ökad harmonisering på området. Samtidigt är det viktigt att vi slår vakt om möjligheten till ökad rörlighet inom EU.

2010/11:39
15 juni

Anf. 56 ULF HOLM (MP):

Är det Sverige som lyfter upp frågeställningen? Jag tycker att det är rimligt att inte ta det via domstol. Utredning verkar också komplicerat. Har man analyserat det?

Anf. 57 Statssekreterare ANNA PETTERSSON WESTERBERG:

Frågan är konkret. Det finns ett fall i UK där en pensionär från ett land har flyttat till ett annat och blivit berättigad till bostättningsbaserade förmåner. UK har rest frågor, och kommissionen vill pröva om UK agerat rätt eller fel. Därför går det vägen via domstolen. Det är ett mycket konkret fall. Ett antal länder som arbetar inom ramen för rådsarbetsgruppen har diskuterat och kommit fram till att det är lämpligt att ta den tillbaka till politiken för att fundera på om det är rätt, i stället för att skicka den till domstolen och få en prövning av ett regelverk som vi inte är säkra på. Det är den konkreta basen för frågan.

Vidare vill jag kort informera om vår lunchdiskussion.

Ordförandeskapet kommer att ta upp frågor kring demografisk utmaning och vilka åtgärder på EU-nivå som är önskvärda. Man kommer att diskutera födelsetal, åldrande befolkning och migration. Det är utgångspunkten för diskussionerna. Det är jag som kommer att delta vid lunchen. Vid lunchen tänker jag bland annat framhålla vikten av att ha en välfungerande barnomsorg och äldreomsorg för att möjliggöra för både kvinnor och män att upprätthålla ett högt deltagande i arbetslivet samtidigt med familjelivet.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för utmärkta föredragningar.

3 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik)

Statsrådet Maria Larsson

Åtterrappport från informellt ministermöte den 1 april 2011

Åtterrappport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 6 och 7 december 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 17 juni 2011

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Mycket välkommen, Maria Larsson med medarbetare, till dagens sammanträde! Det finns inga A-punkter. Finns det någon återrappport?

Anf. 60 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Det är roligt att vara här. Jag vill återrappportera från Epsco den 6 och 7 december. Det är alltså ett tag sedan jag hade tillfälle och nöjet att gästa er. Det har varit ett informellt ministermöte i Budapest som jag också vill säga något om.

Jag börjar med rådsmötet den 6 och 7 december. Det var inte särskilt mycket diskussion, utan ministerrådet ställde sig bakom samtliga punkter på dagordningen. De kunde antas utan diskussion. Det som hände var att vi ställde oss bakom en allmän inriktning om ett europeiskt år för aktivt åldrande. Man kunde anta en deklaration som handlar om det arbete som hade utförts under temaåret 2010 som handlade om fattigdomsbekämpning.

Sociala tjänster i allmänhetens intresse diskuterades utifrån kommissionens tvåårsrapport, dels frivilliga kvalitetsramverk, det som kommittén för social trygghet hade tagit fram, dels de framtagna rådsslutsatserna.

Jag skulle gärna vilja rapportera även från det informella familjeministermöte som jag för Sveriges räkning deltog i. Det fördes rundabordsdiskussioner, och temat var framtiden för familjer i Europa och familjepolitiska åtgärder i en europeisk kontext. Det handlade mycket om tillgång till barnom-

sorg och en flexibel arbetsmarknad. Det var återkommande i inläggen. Det var roligt att vara där som svensk med tanke på att utgångspunkten för diskussionen var de låga födelsetalen i många europeiska länder. Där har vi i Sverige positiva siffror – 1,96 födda barn per kvinna. Även om vi behöver 2,1 för att helt fylla tomrummet efter oss är vi på god väg. Vi har bland de högsta födelsetalen i Europa i dag.

Vid mötet bekräftades att Familjealliansen, som i dag är en plattform för erfarenhetsutbyte, även framöver ska fungera som ett forum för diskussioner om familjepolitik på europeisk nivå. Vi lyfte fram, utöver våra födelsetal, vikten av att skapa flexibla system för familjer och att främja jämställdhet.

Anf. 61 EVA OLOFSSON (V):

Jag blev så glad när en statssekreterare tidigare i socialförsäkringsutskottet lyfte in äldreomsorgsfrågorna och jämställdhetsfrågorna som en del i kvinnors möjlighet att jobba. Lyfter även ministern upp de frågorna när hon talar om hur man ska fungera som familj och annat, en fungerande äldreomsorg, inte bara barnomsorg?

Anf. 62 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Det var kanske inte riktigt det som var i fokus på den här konferensen, även om jag tycker att jag nästan varje gång jag befinner mig på europeiskt plan talar om äldreomsorgsfrågor. Just vid det här tillfället tror jag inte att vi nämnde särskilt mycket om äldreomsorg, däremot vikten av att ha ett fungerande familjeliv i livets olika skeden. På det sättet berördes naturligtvis de äldre och åldrandet, men inte specifikt den fråga som Eva Olofsson nu ställde.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för återrapporten och lägger den till handlingarna.

Vi går över till punkt 5 om Europaåret för aktivt åldrande. Det är en informationspunkt.

Anf. 64 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Kommissionen har förhandlat med Europaparlamentet för att bestämma temaår för 2012. Man vill göra det till europeiskt år om aktivt åldrande.

Europaparlamentet har ännu inte röstat om detta, utan det som Epsco har att göra är att informera om förhandlingarna mellan kommissionen och parlamentet eftersom det ännu inte finns något beslut fattat på parlamentsnivå.

Det hålls triloger, alltså trepartssamtal mellan rådet, kommissionen och Europaparlamentet. De har träffats under våren och diskuterat titeln på temaåret. Det har ändrats något mot det som först var sagt. Det heter numera Europeiskt år för aktivt åldrande och solidaritet mellan generationer, en ganska lång titel således. Det finns en budget som kommissionen har fastslagit om totalt 5 miljoner euro för förberedelse under 2011 och för 2012. Det är alltså inte någon större budget, utan nationerna förväntas satsa en del på medlemsstatsnivå.

Anf. 65 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Jag har en fråga angående aktivt åldrande. Det tror jag förvisso gäller oss alla på olika sätt.

Har man lyft in EU 2020-strategin och det som är kopplat till fattigdomsbekämpning i det här med aktivt åldrande, med tanke på hur det ser ut i många länder ute i Europa? De äldre har det kanske lite så och så med möjligheter till inkomst eller pension.

Anf. 66 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Det är ett ganska brett perspektiv som är anlagt, med stor möjlighet för medlemsstaterna att ha sin nationella framtoning av äldreåret. Temat är gemensamt.

Det finns, precis som Carina Adolfsson Elgestam anger, stora skillnader mellan medlemsländerna, inte minst i pensionssystemen. De här temaåren brukar fungera i form av samlande konferenser med möjlighet till erfarenhetsutbyte. Det handlar väldigt mycket om det.

Allting ska egentligen ta sikte på EU 2020-arbetet. De möjligheter som man vill förespegla genom den rubrik som är satt om aktivt åldrande handlar också om möjligheten till ett längre deltagande i arbetslivet och den typen av frågor. Även diskrimineringsfrågorna ryms här. Det kan rymma många olika aspekter.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till punkt 10.

Anf. 68 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Det handlar om utveckling av den öppna samordningsmetoden. Kommittén för social trygghet har tagit fram ett yttrande om hur den öppna samordningsmetoden ska förhålla sig till det arbete som utförs inom ramen för Europa 2020. För att förhindra att det sker parallella arbeten försöker man samordna styrkorna och arbetet i stället.

Av yttrandet framgår att den öppna samordningsmetoden även fortsättningsvis ska omfatta samarbete inom områdena pensioner, social inkludering, hälso- och sjukvård och äldreomsorg. Samarbetet innebär, precis som innan, att vi sätter upp gemensamma mål, att vi har indikatorer att mäta mot, att vi har rapportering av utvecklingen, att vi försöker bygga upp en analytisk kapacitet och lära av varandra genom erfarenhetsutbyte men ändå med en tydlig ram. Det är viktigt att vi samkör och att det inte blir två parallella spår.

Möjlighet ska finnas för medlemsländerna att i samband med de nationella reformprogrammen rapportera kring aktuella teman. Man tänker alltså addera möjligheten till mer tematiska rapporter. Kommittén för social trygghet kommer att ta fram sådana rapporter i samarbete med kommissionen.

Det har funnits en oro, ska jag säga, för att de sociala frågorna skulle marginaliseras inför rapporteringen om EU 2020. Från regeringens sida har vi därför förespråkat att rapportering om den sociala dimensionen ska ske inom ramen för den ordinarie rapportering som fastslagits i den europeiska terminen för att se till att rapporteringen verkligen blir av och att den blir regelbunden, kontinuerlig, och inte på något sätt åsidosätts.

För övrigt har vi välkomnat den flexibilitet som rapporteringen innebär. Vi tycker att styrkorna samordnas på ett bättre sätt. Vi ställer oss också positiva till att man kan göra den typen av tematiska studier, dock inte när det gäller rapporteringen om den sociala dimensionen. Där vill vi ha kontinuitet.

Anf. 69 EVA-LENA JANSSON (S):

I samband med socialförsäkringsutskottets sammanträde förra veckan med den då närvarande statssekreteraren hade vi synpunkter på punkt 12 i det här materialet. Vi fick ett förtydligande från den statssekreteraren, Anna Pettersson Westerberg.

Angående punkt 12 står det på s. 4 på mitten: Rådet beto-
nar även att de utmaningar som växer fram måste mötas med
enhetliga långsiktiga lösningar.

Den öppna samordningsmetoden betyder väl inte att det
ska vara enhetligt. Här står det ”enhetliga”. Man har formu-
lerat det ungefär som att det skulle vara likadant överallt. Det
har vi kanske inte tyckt. Jag uppfattade den statssekreterare
som var med i socialförsäkringsutskottet så att det inte var på
det sättet det här skulle utläsas. Jag skulle därför gärna vilja
höra det också från statsrådet.

Anf. 70 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Punkt 12 handlar om någonting annat. Jag befinner mig
på punkt 10.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Vi talar om olika dokument.

Anf. 72 Departementssekreterare WIVI-ANNE HULT:

Jag var med i socialförsäkringsutskottet. Vi talar nu om de
rådsslutsatser som handlar om familjepolitiken, dagord-
ningspunkt 11.

Anf. 73 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Jag kan egentligen svara utan att veta vilken punkt det är.
Inom mitt område handlar det nästan helt och fullt om erfa-
renhetsutbyte eftersom vi inte har en gemensam lagstiftning
på området.

Vi har väldigt olika system – uppbyggda socialförsäk-
ringssystem, välfärdssystem – i våra respektive länder. Det
finns en samsyn om att vi kan jobba med erfarenhetsutbyte
och med gemensamma mål att mäta mot. Men till syvende
och sist är det de enskilda länderna som har beslutsansvaret.
Det kommer inte att ligga någon gemensam lagstiftning i
pipelinen på de här områdena, utan det försöker vi och
många av de andra länderna hålla borta från detta område.
Uppbyggnaden måste ske successivt i respektive land.

Jag vet inte om det svaret på något sätt kan trygga.

Anf. 74 EVA-LENA JANSSON (S):

Ja, det var under punkt 11 – i dokumentet är det punkt 12.
Under punkt 11, som handlar om att kombinera arbete och
familjeliv inom ramen för demografisk förändring, står det

”enhetliga långsiktiga lösningar”. Det ska alltså tolkas som ministern sade. Uppfattar jag det rätt?

2010/11:39
15 juni

Anf. 75 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):
Ja, absolut.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:
Eva-Lena Jansson kan kanske ta upp saken i ett fackutskott.

Anf. 77 EVA-LENA JANSSON (S):
Det har jag gjort, men det var med den person som nyss var här. Nu är det ministern som föredrar den här punkten. Jag ville ha ett förtydligande eftersom ministern inte deltog vid dessa möten.

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:
Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 10.

Vi går över till punkt 11, Demografiska förändringar och familjepolitik. Förslagsvis tar vi a- och b-punkterna tillsammans.

Anf. 79 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):
Det kommer att hållas en rundabordsdiskussion. Utöver det kommer medlemsstaterna på mötet att föreslås anta rådsslutsatser rörande demografi och möjligheter att förena arbetsliv och familjeliv.

När det gäller diskussionen har ordförandeskapet lagt upp ett diskussionsunderlag där de uppmanar medlemsstaterna att presentera förslag om hur man på bästa vis skapar möjligheter för familjer att skaffa det antal barn familjerna önskar – detta från utgångspunkten att det föds för få barn. Många länder är mycket oroliga för sin demografiska struktur, för hur de ska klara den ålderspuckel som väntar alla när det är så låga födelsetal.

Därför är det roligt att också i de här sammanhangen vara svensk, att kunna dela med oss av det vi gjort här decennier tillbaka och som gjort att vi har ett högt förvärvsdeltagande bland kvinnor samt möjligheter för både kvinnor och män att förena familjeliv och arbetsliv på ett bra sätt.

Rådsslutsatserna handlar om att kunna eliminera hinder och om att man ska kunna realisera sina önskningar vad gäl-

ler familjeliv och arbetsliv. Också familjepolitiken är en medlemsstatskompetens, och därför är många av skrivningarna ganska allmänt hållna. I slutsatserna betonas även här erfarenhetsutbytet mellan medlemsstaterna samt att vi behöver utveckla någon form av gemensamma uppföljningsinstrument och att vi bör ha gemensam forskning på området.

Några av de mer konkreta utvecklingsområdena som beskrivs gäller betydelsen av jämställdhet mellan män och kvinnor. Det handlar om familjepolitiken och barnomsorgens betydelse, inklusive ledighetsrätt och flexibilitet på arbetsmarknaden, alltså att kunna hantera detta från arbetsgivarnas sida.

I rådsslutsatserna föreslås att kommissionen, efter att ha diskuterat frågan med medlemsstaterna, kan få föreslå ett europeiskt år för familjen – 2014. Men det är alltså möjligt först efter att ha diskuterat med medlemsstaterna. Det är således inte någon direkt beslutssats i det här skedet.

Från Sverige har vi fört fram vikten av att betona att familjer ser olika ut beroende på familjekonstellation och beroende på hur man önskar leva sitt liv. Vi har också arbetat för att göra texten tydligare när det gäller att spegla mäns och kvinnors lika deltagande både på arbetsmarknaden och i hemmet.

De här ståndpunkterna kommer vi att framhålla i diskussionen om denna punkt.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens position under punkt 11.

Vi går över till punkt 12 om barnfattigdom och om att främja barns välbefinnande.

Anf. 81 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Här finns rådsslutsatser som handlar om ekonomisk utsatthet bland barn och om barns välfärd.

Bakgrunden till utformandet av de här slutsatserna är att kommissionen har uttalat en ambition att under 2012 utforma en rekommendation i frågan. Därför har det ungerska ordförandeskapet tagit initiativ till rådsslutsatser.

Dessa rådsslutsatser berör egentligen flera olika politikområden, precis som det ofta blir när vi i Sverige diskuterar frågan. Man uppmanar tydligt till en helhetssyn på proble-

met, och det betonas att det måste finnas ett samarbete på plats både mellan stater och inom stater, mellan olika myndigheter och olika enheter i samhället.

I slutsatserna kopplas tydligt arbete mot risk för fattigdom till föräldrars sysselsättningsstatus – om människor kommer i jobb minskar fattigdomen och utsattheten bland barn. Man betonar insatser för att underlätta, som under förra punkten, kombinationen arbete och familj. Både arbete och familj är centrala begrepp. Det är ett måste att titta på båda delarna för att åstadkomma förändringar.

I slutsatserna tas också betydelsen av stöd till familjen upp, till exempel genom tillgång till sociala tjänster och olika typer av ekonomiska förmåner riktade till familjerna.

Rådsslutsatserna påbjuder att barns situation bör bevakas nationellt genom målsättningar och att man har utvärderingsinstrument när så är lämpligt.

Från regeringens sida välkomnar vi slutsatserna och att det hela tydligt kopplas till frågan om sysselsättningsstatus och insatser för att förbättra möjligheten att ha både familjeliv och arbete.

Även betoningen på generella åtgärder för bekämpning av fattigdom och utsatthet – exempelvis genom att ha bra, högkvalitativa, tjänster inom barnomsorg, skola och hälso- och sjukvård – är något som vi ställer oss bakom. Också här ser systemen olika ut i olika länder, och det är viktigt att påtala att det här måste tillhöra de generella saker som det är viktigt finns på plats i varje land.

Vidare välkomnar vi att det finns ett tydligt barnrättsperspektiv i slutsatserna som inkluderar ett uppmuntrande av ungas delaktighet.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 12.

Vi går till punkt 13 om EU:s handikappstrategi.

Anf. 83 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Ordförandeskapet har tagit initiativ till rådsslutsatser utifrån kommissionens meddelande om en ny funktionshinderstrategi som sträcker sig över åren 2010–2020. Det är alltså en tioårsstrategi med utgångspunkt i FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. 16 med-

lemsstater av 27 har ratificerat den. Det behövs således en del vidare arbete.

I rådsslutsatserna fastslås att arbetet bör utgå från de åtta huvudsakliga insatsområden som kommissionen har pekat ut. Det handlar om tillgänglighet, delaktighet, lika rättigheter och likabehandling, sysselsättning, utbildning, socialt skydd, hälsa samt utrikespolitik. Man vill inrätta en mekanism för genomförande och övervakning av FN-konventionen. Man säger att högnivågruppens roll och status ska ses över – detta för att se om de kan få den rollen.

Slutligen ska personer med funktionsnedsättning och deras organisationer aktivt involveras i detta arbete, något som också FN-konventionen tydligt beskriver och som varit en röd tråd vid framtagandet av FN-konventionen.

Regeringen välkomnar strategin och de rådsslutsatser som ordförandeskapet har tagit fram. De stämmer väldigt väl överens med regeringens nationella mål för funktionshinderspolicen med syftet att stärka rättigheterna och möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att bli fullt delaktiga i samhället och inom ramen för Europasamarbetet.

Vi arbetar aktivt för att en löpande uppföljning av strategin ska kunna ske och för att de nationella målen ska vara vägledande för medlemsstaternas arbete med funktionshinderspolicen. Men uppföljningen på Europeanivå är också en viktig del.

Vi kommer att särskilt beakta att barnperspektivet beaktas samt att kvinnors och mäns lika rättigheter betonas i det fortsatta arbetet med strategin.

Anf. 84 ORDFÖRANDE:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 13.

Jag vill fråga statsrådet om det finns någonting att säga under Övriga frågor.

Anf. 85 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Jag har inget att tillägga utan vill bara tillönska er en riktigt trevlig, skön, härlig, varm och underbar sommar.

Anf. 86 ORDFÖRANDE:

Tack, detsamma, och välkommen tillbaka i höst!

Statsrådet Erik Ullenhag

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt
konsumentfrågor (diskriminering) den 19 maj 2011**

**Information och samråd inför möte i Europeiska union-
ens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjuk-
vård samt konsumentfrågor (diskriminering) den 17 juni
2011**

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Mycket välkommen, Erik Ullenhag!

Först frågar jag om det finns en åtterrappport och om stats-
rådet i så fall har något att säga på den punkten.

Anf. 88 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Jag ska säga några korta ord. Det är trevligt att vara här.

Jag börjar med åtterrapporten från senaste Epscomötet, där
det antogs slutsatser om en EU-ram för nationella strategier
vad gäller romer fram till 2020.

EU-nämnden har tidigare fört fram och skickat med oss
att vi skulle lyfta fram jämställdhetsperspektivet i det arbetet.
Jag vill understryka att i slutsatserna finns ett tydligt jäm-
ställdhetsperspektiv med. Jag lyfte trots det fram vikten av
grundläggande utbildning för både flickor och pojkar och
vikten av det arbete mot diskriminering och för mänskliga
rättigheter som sker i medlemsstaterna. På slutet refererade
jag också till det som har skett i Ungern, det vill säga att det
är rätt provocerande att vi är i en situation där vi förhandlar
fram en romastrategi på nationell nivå samtidigt som det de
facto pågår en evakuering i Ungern som är ordförandeland.
Den ungerska regeringen kallade det i och för sig inte för
evakuering, utan man kallade det för påskferieresa med Röda
Korset, eller hur man nu uttryckte det. Men det är en rejält
otäck utveckling i Ungern som jag markerade mot.

I övriga delar hänvisar jag till den skriftliga rapportering-
en.

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för åtterrapporten och lägger den till handlingar-
na.

Vi går till punkt 4 på dagordningen.

Anf. 90 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Vid något tidigare tillfälle har jag varit här och talat om antidiskrimineringsdirektivet eller det förslag som kommissionen lade fram i juli 2008 om ett utvidgat skydd mot diskriminering på grund av religion, övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.

Bakgrunden vad gäller EU-regelverket är att vi har ett starkare skydd mot diskriminering i dag vad gäller kön och etnisk tillhörighet. Syftet med kommissionens förslag är att ha ett gemensamt skydd för alla diskrimineringsgrunder och ett minimiskydd på Europainivå.

Under det ungerska ordförandeskapet har man försökt föra arbetet vidare genom att ställa frågor till medlemsstaterna om hur man ska tolka skrivningar kring skäligen stöd och anpassningsåtgärder för personer med funktionshinder. Utifrån svaren har ordförandeskapet lagt fram förslag om att förtydliga vad som menas med skäligen anpassningsåtgärder.

Ungern kommer att presentera en lägesrapport. Man kommer att konstatera att vissa framsteg har nåtts men att omfattande arbete återstår för att gå i mål med direktivet. Regeringens förslag till svensk ståndpunkt är att vi ska instämna i lägesrapportens huvudbudskap.

För att ge en kort bakgrund har arbetet med direktivet pågått i tre år, sedan 2008. Det är ett omfattande arbete som återstår. Bakgrunden är att det krävs enhällighet i rådet om att anta ett nytt direktiv, och det finns ett par medlemsstater som inte vill se ett nytt direktiv på diskrimineringsområdet.

Den svenska ståndpunkten är att vi välkomnar förslaget i stort. Vi skulle vilja säkerställa en miniminivå för skydd mot diskriminering. Men den konkreta ståndpunkten inför Epsco är att vi instämmer i huvudbudskapet i ungrarnas lägesrapport.

Anf. 91 ULF HOLM (MP):

Jag vill bara ha en sakupplysning. Är det fortfarande samma länder som är emot direktivet som det har varit hela vägen?

Anf. 92 WILLIAM PETZÄLL (SD):

Herr ordförande! Vi är försiktigt tveksamma till direktivet. När vi talar om diskriminering har vi sett hur det har

tagit sig uttryck i helt bisarra former, inte minst här i Sverige, skulle jag vilja säga.

Jag skulle vilja ställa en fråga till Erik Ullenhag angående diskrimineringsbegreppet. Kan det vara så att man utvidgar diskrimineringsbegreppet till att bli så omfattande att till exempel en arbetsgivare som skakar hand med en person som söker jobb kan få betala skadestånd, att det ska vara en rättighet att få bära burka, att det ska vara en rättighet att ha bönelokaler på arbetsplatser och så vidare? Eller hur har man resonerat kring själva diskrimineringsbegreppet? Det definieras ju på olika sätt, och i Sverige har vi en väldigt bred definition av det. Har man samma definition av det inom EU?

Anf. 93 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

För att börja med Ulf Holms fråga är det ingen hemlighet att Tyskland är motståndare. Man har till och med i regeringsförklaringen sagt att man inte vill se ett ytterligare skärpt diskrimineringskydd. Vi tror att det är en förändrad ståndpunkt också från Tjeckien efter att det blivit en ny regering där.

Om man ska spekulera lite fritt kan det finnas några medlemsstater som gömmer sig bakom Tyskland. Det är ganska skönt att ha Tyskland framför sig. Tyskarna är direkta motståndare som läget ser ut just nu.

När det sedan gäller frågeställningen om omfattningen, för att återgå till vad det i grunden handlar om, har vi i dag ett skydd mot diskriminering som är starkare på Europainivå vad gäller kön och etnisk tillhörighet. Huvudsyftet med direktivförslaget är att det ska vara samma skydd vad gäller personliga funktionshinder, ålder och sexuell läggning.

Det här är ett minimiskydd i förhållande till skyddet i Sverige. Om direktivet skulle bli verklighet finns det ett par saker som vi behöver titta på i den svenska diskrimineringslagen och som just nu håller på att utredas, det vill säga diskriminering på grund av ålder och diskriminering på grund av funktionshinder. I övrigt är bedömningen att den svenska diskrimineringslagen väl täcker minimiskyddet som finns på Europainivå.

2010/11:39
15 juni

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

Vi har kommit fram till att det här nog inte längre är någon informationspunkt, såsom statsrådet presenterade det hela, utan vi får se det som en diskussionspunkt.

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna och diskussionerna.

Vi tackar statsrådet så mycket och önskar trevlig sommar.

Innehållsförteckning

2010/11:39

15 juni

1 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och

sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning).....1

Anf. 1	ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2	Statssekreterare BETTINA KASHEFI.....	1
Anf. 3	ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4	Statssekreterare BETTINA KASHEFI.....	1
Anf. 5	WILLIAM PETZÄLL (SD).....	2
Anf. 6	ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 7	WILLIAM PETZÄLL (SD).....	2
Anf. 8	ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 9	WILLIAM PETZÄLL (SD).....	2
Anf. 10	ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 11	WILLIAM PETZÄLL (SD).....	3
Anf. 12	ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 13	Statssekreterare BETTINA KASHEFI.....	3
Anf. 14	ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 15	Statssekreterare BETTINA KASHEFI.....	4
Anf. 16	MARIE GRANLUND (S).....	4
Anf. 17	Statssekreterare BETTINA KASHEFI.....	5
Anf. 18	MARIE GRANLUND (S).....	5
Anf. 19	Statssekreterare BETTINA KASHEFI.....	5
Anf. 20	ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 21	Statssekreterare BETTINA KASHEFI.....	5
Anf. 22	MARIE GRANLUND (S).....	5
Anf. 23	EVA-LENA JANSSON (S).....	6
Anf. 24	ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 25	Statssekreterare BETTINA KASHEFI.....	6
Anf. 26	ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 27	MARIE GRANLUND (S).....	6
Anf. 28	ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 29	Statssekreterare BETTINA KASHEFI.....	6
Anf. 30	ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 31	MARIE GRANLUND (S).....	7
Anf. 32	ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 33	Statssekreterare BETTINA KASHEFI.....	7
Anf. 34	ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 35	Statssekreterare BETTINA KASHEFI.....	7
Anf. 36	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S).....	8
Anf. 37	Statssekreterare BETTINA KASHEFI.....	8

Anf. 38 Departementssekreterare THOMAS GÖRANSSON	8
Anf. 39 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 40 Statssekreterare BETTINA KASHEFI	8
Anf. 41 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 42 Statssekreterare BETTINA KASHEFI	8
Anf. 43 EVA-LENA JANSSON (S).....	9
Anf. 44 Statssekreterare BETTINA KASHEFI	9
Anf. 45 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 46 Statssekreterare BETTINA KASHEFI	9
Anf. 47 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 48 Statssekreterare BETTINA KASHEFI	10
Anf. 49 ORDFÖRANDEN	11
2 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialförsäkring)	12
Anf. 50 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 51 Statssekreterare ANNA PETTERSSON WESTERBERG	12
Anf. 52 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 53 Statssekreterare ANNA PETTERSSON WESTERBERG	12
Anf. 54 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 55 Statssekreterare ANNA PETTERSSON WESTERBERG	14
Anf. 56 ULF HOLM (MP).....	15
Anf. 57 Statssekreterare ANNA PETTERSSON WESTERBERG	15
Anf. 58 ORDFÖRANDEN	15
3 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik).....	16
Anf. 59 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 60 Statsrådet MARIA LARSSON (KD).....	16
Anf. 61 EVA OLOFSSON (V).....	16
Anf. 62 Statsrådet MARIA LARSSON (KD).....	17
Anf. 63 ORDFÖRANDEN	17
Anf. 64 Statsrådet MARIA LARSSON (KD).....	17
Anf. 65 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S).....	17
Anf. 66 Statsrådet MARIA LARSSON (KD).....	17
Anf. 67 ORDFÖRANDEN	18
Anf. 68 Statsrådet MARIA LARSSON (KD).....	18
Anf. 69 EVA-LENA JANSSON (S).....	18

Anf. 70 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	19	2010/11:39
Anf. 71 ORDFÖRANDEN.....	19	15 juni
Anf. 72 Departementssekreterare WIVI-ANNE HULT.....	19	
Anf. 73 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	19	
Anf. 74 EVA-LENA JANSSON (S)	19	
Anf. 75 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	19	
Anf. 76 ORDFÖRANDEN.....	19	
Anf. 77 EVA-LENA JANSSON (S)	19	
Anf. 78 ORDFÖRANDEN.....	19	
Anf. 79 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	20	
Anf. 80 ORDFÖRANDEN.....	20	
Anf. 81 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	20	
Anf. 82 ORDFÖRANDEN.....	21	
Anf. 83 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	21	
Anf. 84 ORDFÖRANDEN.....	22	
Anf. 85 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	22	
Anf. 86 ORDFÖRANDEN.....	22	

4 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor

(diskriminering).....	23
Anf. 87 ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 88 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	23
Anf. 89 ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 90 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	23
Anf. 91 ULF HOLM (MP)	24
Anf. 92 WILLIAM PETZÄLL (SD)	24
Anf. 93 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	24
Anf. 94 ORDFÖRANDEN.....	25